

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 149

din 06 mai 2022

Cu privire la examinarea sesizării depusă de dl Ion Terguță

La data de 06 aprilie 2022, Consiliul Audiovizualului a recepționat demersul dlui Ion Terguță prin care sesizează încălcarea legislației audiovizuale și solicită intervenirea plenară și promptă a Consiliului pentru a exclude situația creată, a asigura o protecție efectivă a furnizorilor autohtoni de servicii media, cu aplicarea expresă a garanțiilor Convenției europene, determinând posturile indicate în sesizare să înceteze activitățile de valorificare a denumirilor unor posturi străine.

În susținerea solicitării, Ion Terguță menționează următoarele: „Potrivit prevederilor art. 28 alin. (12) din Codul serviciilor media audiovizuale este interzisă utilizarea denumirii unei persoane terțe de către o persoană juridică care solicită acordarea unei licențe de emisie sau care controlează o persoană juridică deținătoare a unei licențe de emisie, în scopul eludării prevederilor prezentului cod.

Contrar acestui fapt, în Republica Moldova activează mai multe posturi de televiziune care utilizează denumiri ale unor persoane terțe, preponderent din Federația Rusă, activități prin care se maschează activitatea reală de retransmitere a serviciilor de programe realizate și finanțate de autoritățile de stat ale acestei țări.

Sesizez următoarele situații, dar nelimitându-mă doar la ele:

Sigla/denumirea utilizată în Moldova	Sigla / denumirea originală
	
	
	
	

Este de menționat că radiodifuzorii din Republica Moldova, care utilizează aceste sigle identice cu siglele originale, efectuează o retransmisie a serviciilor de programe a posturilor originale, cu respectarea strictă a grilei și orelor de difuzare în țara de origine.

În asemenea mod are loc eludarea cadrului legal național prin faptul că publicul autohton este indus în eroare asupra faptului că are acces la un serviciu de programe autohton, pe când i se oferă un serviciu de programe realizat într-un stat străin, care nu este membru al Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră.

Mai mult, prin art. 28 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale se stipulează că furnizorii privați de servicii media nu pot avea în calitate de proprietar beneficiar Parlamentul, Președintele sau Guvernul Republicii Moldova. Contrar acestor reglementări, posturile TV RTR, Pervii Kanal și NTV, care au ca fondatori parlamentul sau guvernul Federației Ruse, își difuzează serviciile de programe în Republica Moldova prin intermediul unor tertipuri de ordin juridic.

Privite prin prisma art. 28 alin. (2) al Codului serviciilor media audiovizuale sau a legii privind dezetimizarea presei, constatăm că în Republica Moldova are loc eludarea cadrului legal citat și se permite ca autorități de state străine să finanțeze direct posturi de televiziune în detrimentul liberei concurențe, fiind favorizate în mod direct posturile federale ruse. Prin aceasta, posturile date ajung să dețină cote importante de audiență și încasează marea majoritate a banilor din publicitate, prin ce îi lipsește pe producătorii autohtoni de servicii media de posibilitatea de a exista și dezvolta.

Această situație de pe piața moldovenească contravine flagrant prevederilor art. 10 pct.3 din Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră, care stipulează că: „Părțile se angajează să caute împreună instrumentele și procedurile cele mai adecvate pentru a susține, fără discriminare între radiodifuzori, activitatea și dezvoltarea producției europene, mai ales în Părțile cu capacitate slabă de producere audiovizuală sau cu arie lingvistică restrânsă”. Or, convenția protejează piețele subdezvoltate și radiodifuzorii supuși acțiunilor de dumping.

Dat fiind cele expuse solicit intervenirea plenară și promptă a Consiliului pentru a exclude situația creată, a asigura o protecție efectivă a furnizorilor autohtoni de servicii media, cu aplicarea expresă a garanțiilor Convenției europene, determinând posturile indicate mai sus să înceteze activitățile de valorificare a denumirilor unor posturi străine”.

Consiliul Audiovizualului, prin scrisorile nr. 440-442 din 11 aprilie 2022, în vederea examinării obiective a sesizării, a solicitat furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați în jurisdicția Republicii Moldova, menționați în sesizare, prezentarea poziției asupra celor invocate de dl Ion Terguță.

Prin scrisoarea nr. 7CA din 13.04.2022, „TV Comunicații Grup” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de televiziune „RTR Moldova”, a menționat următoarele: „Considerăm că concluzia petiționarului este una neîntemeiată din următoarele considerente:

1. Postul de televiziune „RTR Moldova” funcționează legal în baza Licenței de emisie nr. AA 082880 din 19.07.12, eliberată de Consiliul Audiovizualului, care a fost prelungită în an. 2019 (Licența de emisie nr. AC 000781 din 21.06.2019). Conform art. 25 alin. (4) din Cod: „Licența de emisie conține: e) denumirea și elementele de identificare ale serviciului media audiovizual”.

Astfel, denumirea și sigla postului TV au fost verificate de către autoritatea competentă și recunoscute ca fiind conforme cu legea, altfel nu s-ar fi eliberat licența.

2. Logoul nostru se diferă de cel al canalului TV al Federației Ruse, având un alt nume scris cu litere latine „RTR Moldova”, în timp ce în Federația Rusă este „Россия PTP” sau „PTP Планета”.

3. Totodată, pe teritoriul Republicii Moldova denumirea și logoul „RTR” a fost înregistrată și la AGEPI ca obiect de proprietate intelectuală care aparține unui din cofondatorii „TV-Comunicații Grup” SRL, dnei Stețco Valentina. În timpul înregistrării, semnul a fost supus expertizei juridice la AGEPI, iar după eliberarea Certificatului de înregistrare nr. 31274 din 15.06.2018 este considerat legal și unic.

<http://www.db.agepi.md/marcireprezentanti/Details.aspx?id=15oFtT17ivfl5Zcfx4OUNt>

4. În ceea ce privește încălcarea art. 28 alin. (2), vă informăm că această declarație este în mod evident falsă și că parlamentul sau guvernul Federației Ruse nu se numără printre fondatorii postului de televiziune, finanțarea furnizorului de servicii media este legală și transparentă, ceea ce este confirmat de rapoartele anuale prezentate în adresa Consiliului Audiovizualului, iar petiționarul nu a oferit probe contrare, limitându-se la simple afirmații. De asemenea, postul TV respectă și concurența loială pe piața din Republica Moldova.

5. Mai mult ca atât, postul de televiziune „RTR Moldova” nu retransmite programele postului de televiziune rusesc „Россия PTP” și activează strict în conformitate cu licența obținută, ceea ce poate fi ușor verificat prin compararea grilelor de emisie a posturilor sus-menționate.

În legătură cu cele expuse mai sus, dorim să atragem atenția Consiliului asupra faptului că, în ultima perioadă, postul „RTR Moldova” a fost supus mai multor atacuri în vederea discreditării

acestui prin depunerea mai multor sesizări nefondate la Consiliul Audiovizualului. Este evident că sesizarea depusă de dl Ion Terguță este declarativă, fără niciun temei și urmează să fie respinsă”.

Prin scrisoarea nr. 26/22 din 21.04.2022, „Telesistem TV” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual „Primul în Moldova”, a menționat următoarele: *„Analizând afirmațiile expuse de domnul Terguță, care se expun precum că: „...radiodifuzorii „Primul în Moldova” și alții efectuează o retransmisie a serviciilor de programe a posturilor rusești cu respectarea strictă a grilei și orelor de difuzare în țara de origine” și „autorității de stat străine finanțează direct posturile de televiziune în detrimentul liberei concurențe”, constatăm că acestea nu corespund realității.*

Afirmațiile menționate sunt învinuiri în adresa postului „Primul în Moldova”, sunt inventate de către autor și nu sunt bazate pe fapte sau observații reale, concluziile domnului fiind absolut neîntemeiate.

Dacă dl Terguță considera că „Primul în Moldova” utilizează marca postului străin pentru a induce în eroare publică, că ea urmărește un post autohton, această concluzie este lipsită de orice logică. Atragem atenția că sigla „Primul în Moldova” nu e identică cu sigla originală a postului străin. La fel, și grila de emisie a postului TV „Primul în Moldova” diferă complet de cea a postului Первый канал – Всемирная сеть. Reglementările menționate sunt cele imputate de prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, care postul nostru le respectă.

Suplimentar, Consiliul Audiovizualului, în ultimele 6 luni, de 3 ori a monitorizat produsul autohton în serviciul de programe al postului „Primul în Moldova” și a constatat că zilnic se difuzează minim de câteva ore producția proprie.

De asemenea, prin constatările recente ale Consiliului se confirmă faptul că mai multe emisiuni informative ale postului Первый канал – Всемирная сеть, conținute anterior în grila de emisie „Primul în Moldova”, au fost excluse din inițiativa furnizorului „Primul în Moldova”. Aceasta s-a realizat la propria inițiativă a furnizorului în luna februarie 2022. Cele invocate în sesizare, care este datată cu data 06 aprilie 2022, nu pot avea argumentare fundamentată.

În ceea ce se referă la finanțarea directă din partea autorităților de stat străine și interzicerea pentru furnizorul public de a avea în calitate de proprietari autoritățile de stat ale Republicii Moldova (art. 28 al. (2)), Vă informăm că nicio autoritate de stat, națională sau străină, nu are (și niciodată nu a avut) calitate de proprietar beneficiar în „Telesistem TV” SRL. Informația privind proprietarii beneficiari ai „Telesistem TV” SRL este raportată anual la Consiliul Audiovizualului, precum și este accesibilă publicului pe pagina web a furnizorului de servicii audiovizuale.

Este inexplicabil faptul cum, în opinia autorului sesizării, am încălcat și prevederile tratatului internațional - Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, în special articolul 10.

Astfel, solicităm respingerea sesizării din 06 aprilie 2022, din motivul că nu reflectă realitatea celor expuse”.

În urma examinării sesizării sus-menționate și a poziției furnizorilor de servicii media, sunt relevante următoarele prevederi din Codul serviciilor media audiovizuale (CSMA):

- Art.1, care prevede definițiile: licență de emisie – act permisiv emis de către Consiliul Audiovizualului prin care unui furnizor de servicii media, aflat în jurisdicția Republicii Moldova, i se acordă dreptul de a difuza un anumit serviciu media audiovizual liniar;

furnizor de servicii media – persoană fizică sau juridică care poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual și care stabilește modul de organizare a serviciului respectiv;

serviciu media audiovizual – serviciu, aflat sub responsabilitatea editorială a unui furnizor de servicii media, al cărui scop principal sau al unei secțiuni disociabile a acestuia este furnizarea de programe audiovizuale în scop informativ, educativ sau de divertisment pentru publicul larg, prin rețele de comunicații electronice.

- Art. 2 alin. (4), care prevede că „Subiecți ai prezentului Cod sunt:
 - a) *furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova;*
 - b) *distribuitorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova;*
 - c) *autoritatea de reglementare în domeniul serviciilor media audiovizuale;*
 - d) *organele de supraveghere a activității furnizorilor publici de servicii media;*
 - e) *furnizorii de servicii de platformă de partajare a materialelor video aflați în jurisdicția Republicii Moldova.*”

- Art. 4, conform căruia, furnizorii de servicii media aflați în jurisdicția Republicii Moldova au obligația de a transmite programe audiovizuale locale cu durate medii zilnice minime, care variază în dependență de clasificarea acestora.

- Art. 5 alin. (1) prevede că: „Furnizorii de servicii media au dreptul, în condițiile legii, să achiziționeze programe audiovizuale din țară și de peste hotare, în scopul completării și asigurării varietății propriilor servicii media audiovizuale”.

Totodată, este de specificat faptul că o obligație referitoare la programele audiovizuale achiziționate de peste hotare și care sunt transmise în alte limbi este ca acestea să fie însoțite de traducere în limba română (dublare, sonorizare și/sau subtitrare). Această obligație nu se aplică programelor de studiere a limbilor străine și de valorificare a clipurilor muzicale.

Respectiv, indiferent de denumirea serviciului media audiovizual folosită de furnizorul de servicii media aflat în jurisdicția Republicii Moldova, acesta are obligația să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale. Este de specificat faptul că obligația respectării prevederilor Codului se extinde asupra întregului serviciu media audiovizual, indiferent de originea programelor difuzate.

Astfel, cu referire la cazurile menționate în sesizare, folosirea unei sigle/denumiri a serviciului media audiovizual asemănătoare cu ale altor furnizori ce nu se află în jurisdicția Republicii Moldova nu exonerează furnizorul de servicii media aflat în jurisdicția Republicii Moldova de obligația respectării prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale.

Cu referire la achiziționarea programelor este de menționat că legiuitorul nu a interzis achiziționarea acestora de la alți furnizori de servicii media din țară sau de peste hotare.

Este de precizat și faptul că la moment, programele achiziționate de peste hotare trebuie să corespundă și prevederilor Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, nr. 5 din 02 martie 2022, conform căreia: „6. În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale, furnizorii de servicii media audiovizuale de televiziune și radio vor suspenda difuzarea, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale de televiziune și radio vor suspenda retransmiterea pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor programelor care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale și sonore care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră”.

Totodată, în cadrul dezbaterilor publice a fost menționat că Consiliul Audiovizualului a dat aviz pozitiv la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative nr. 123 din 05.04.2022, care prevede norme ce au drept scop valorificarea operelor europene, prin instituirea obligației în Codul serviciilor media audiovizual, ca în cazul serviciilor de televiziune, programele audiovizuale achiziționate de peste hotare trebuie să provină sau să fie produse în proporție de cel puțin 50% în statele membre ale Uniunii Europene, SUA și Canada precum și ale statelor care au ratificat Convenția europeană privind televiziunea transfrontalieră.

În cadrul dezbaterilor publice, președinta Consiliului Audiovizualului, Liliana Vițu-Eșanu, a specificat că unele chestiuni pe care le invocă dl Ion Terguță în petiție au fost discutate de către membrii Consiliului Audiovizualului, cum ar fi conținutul local, accesul la publicitate și faptul că există o inechitate, menționând că în Planul de acțiuni al Consiliului Audiovizualului pe anul curent sunt planificate mai multe acțiuni în acest sens, inclusiv pe transparența proprietății, iar la una din

următoarele ședințe va fi prezentat și un raport/analiză pe marginea prevederilor care țin de transparența proprietății și pe sursele de finanțare în baza rapoartelor anuale, inclusiv cooperarea cu Consiliul Concurenței.

Totodată, Liliana Vițu-Eșanu a mai specificat că este absolut de acord cu inegalitățile care se întâmplă și pe piața de publicitate, și pe felul cum furnizorii produc programe locale, în acest sens Consiliul Audiovizualului a dat aviz pozitiv la modificarea cadrului legal care prevede înăsprirea sancțiunilor pentru cei care nu produc programe locale.

Ca urmare a dezbaterilor publice, în temeiul prevederilor art. 73-75 din Codul serviciilor media audiovizuale nr. 174/2018 și ale Codului administrativ, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A respinge sesizarea din 06 aprilie 2022 depusă de dl Ion Terguță (PRO (7) UNANIM – L. VIȚU-EȘANU, A. GONȚA, T. CRESTENCO, O. DABIJA, R. MIHALEVSCHI, E. RÎBCA și L. TUREA).

2. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

3. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția juridică și reglementări.

4. Prezenta decizie intră în vigoare la momentul adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU